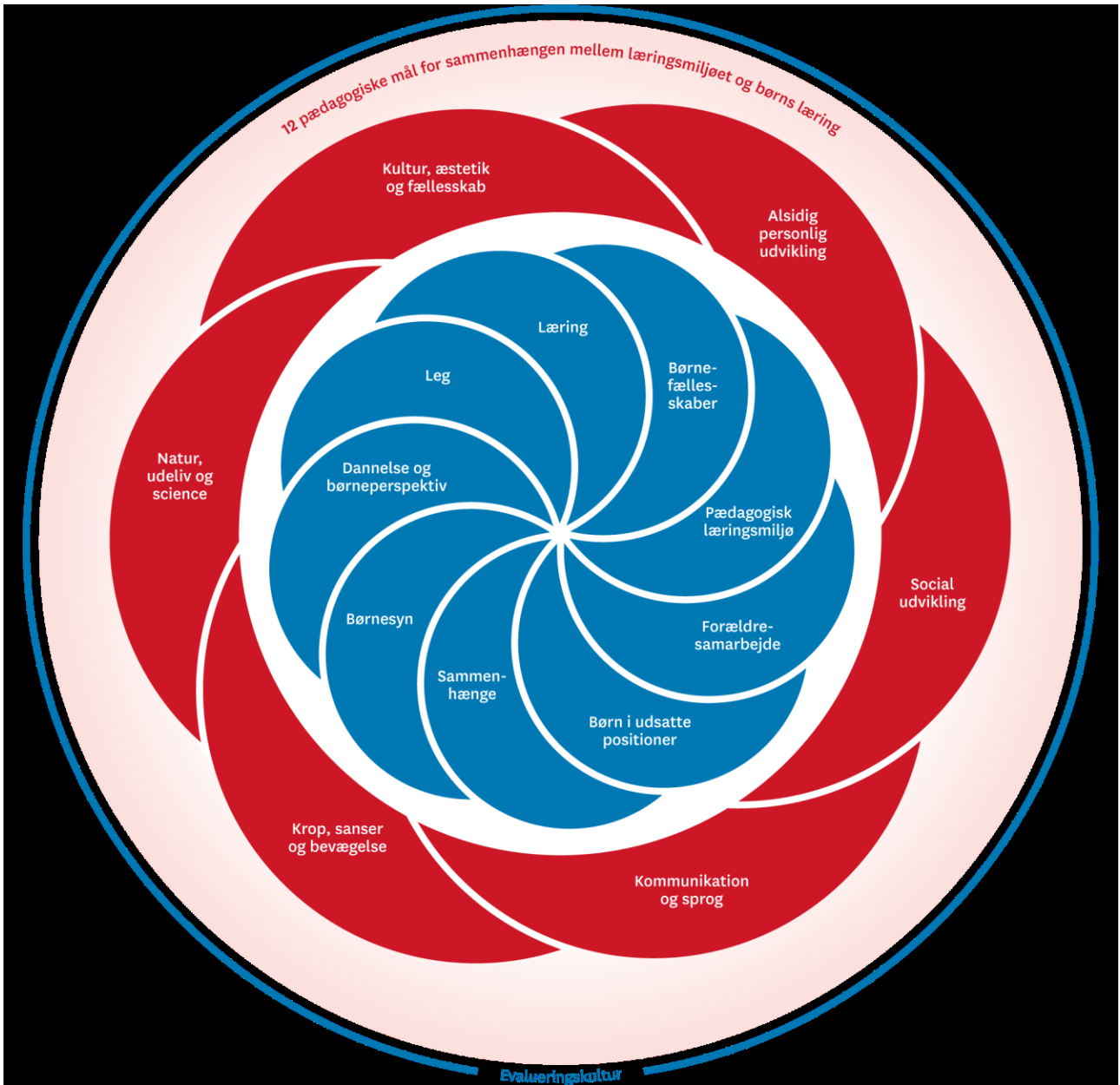

Pædagogisk læreplan Børnehuset Carlsvoغن

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Hvem er vi?

Carlsvognen er en eftertragtet kommunal institution beliggende i den østlige del af Frederiksberg Kommune tæt på Søndermarken og Zoologisk have og grænsende til den nye Carlsberg bydel. Institutionen åbnede i 1993. Frederiksberg kommune er institutionens arbejdsgiver og vi modtager børn bosiddende i Frederiksberg kommune.

Børnehuset Carlsvognen består af to separate bygninger. En bygning i et plan med tilhørende krybbeområde til vuggestuen og en villa i 3 etager hvor børnehaven ligger.

Børnehaven har tilknyttet en minibus der dagligt kører ud i naturen med 14 børn og 2 voksne. I Carlsvognen har vi ligeledes 3 Ladcykler. Disse former for mobilitet giver os en stor grad af frihed, så vi kan tage på ture ud af huset.

Vores store legepladsen er fælles for både vuggestuen og børnehaven. Det er en naturlegeplads. Den er opdelt i mindre rum og er godt beplantet, sådan at der opstår mange spændende huler og gemmesteder. Vi har mange frugttræer og bærbuske.

Som en del af vores pædagogiske praksis har vi valgt at have et årshjul. Dette sikrer at vi inden for et år får fordybet/arbejdet os inden for alle læreplanstemaerne (se årshjul under punktet de 6 læreplanstemaer). Vi tilrettelægger aktiviteter og indhold med udgangspunkt i børnegruppernes sammensætning, udvikling, ønsker og behov. Til at dokumentere og evaluere vores praksis tager vi udgangspunkt i aktionslæringsmetoden.

Vi har valgt at sætte særligt fokus på to af læreplanstemaerne årligt.

Pædagogisk grundlag;

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som er kendetegnende for den forståelse og tilgang vi har når vi arbejder med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i Børnehuset Carlsvognen.

Den centrale elementer er:

- **Børnesyn**
- **Leg og Læring**
- **Dannelse og børneperspektiv**
- **Børnefællesskaber & sociale kompetencer**
- **Pædagogisk læringsmiljø**
- **Børn i udsatte positioner**
- **Samarbejde med forældre om børns læring**
- **Sammenhæng i overgange til vuggestuestart, børnehave og børnehaveklasse**

Børnesyn

I Carlsvognen vil vi give børnene tryghed, omsorg og mange forskellige oplevelser. Vi vil give børnene mulighed for at være medbestemmende, og opleve at være en del af det fællesskab institutionen tilbyder.

Eksempler:

Vi arbejder med børnesyn på forskellige måder. Eksempelvis inddrages børnene, i vuggestuen, til morgensamling, med valg af sange, de har delvist medindflydelse på valg af aktiviteter og niveau af deltagelse. Ingen børn skal deltage i en aktivitet, men skal opfordres, motiveres og deltagelse drives af barnets lyst og nysgerrighed. Nogle børn vil gerne iagttage aktiviteter flere gange inden egen deltagelse.

Når vi tager på busture taler vi med gruppen af børn om, hvor de vil hen i dag. De har indflydelse på hvad de vil fordybe sig i på turen, vi voksne kommer også med forslag til aktiviteter.

Vi anerkender og respekterer børnenes venskaber, vi vægter dem højt i fordelingen af læringsgrupper og aktiviteter. I 2020 oplever vi dog at zoneopdeling af legepladsen og samt en stueopdeling har indflydelse og har en begrænsning på børnenes frie valg af legevenner.

Leg og Læring

Ved læring forstår vi: at børn lærer bedst, når de *trives*, er motiverede, når de er drevet af nysgerrighed og er aktive. De erfaringer og opdagelser det enkelte barn gør sig via planlagte voksenstyrede aktiviteter, den spontane leg alene og sammen med andre børn, at barnet kan spejle sig i nærværende og engagerede voksne der ser og hører barnets initiativer.

I Carlsvognen ser vi børns læring i et dobbelt perspektiv. Det enkelte barns individuelle forudsætninger, egne interesser, behov og rettigheder. På den anden side de forventninger og krav, som barnet møder og vil møde senere i sin opvækst. Hensynet til det enkelte barn i forhold til hensynet til fællesskabet af børn. Vi sigter mod at det enkelte barn skal kunne udvikle sig som en unik person forskellig fra andre, samtidig må alle børn tilegne sig og følge visse sociale spilleregler og normer for at kunne begå sig og trives i forskellige sammenhænge – at barnet bliver livsduelig.

Legen: I Carlsvognen ser vi legen og det at skabe rammer og rum for at legen kan udfolde sig, som en væsentlig del af vores pædagogisk fundament.

At lege er *at "lade som om"* og agere inden for en fiktiv virkelighedsverden. Legeverdenen er afgrænset af *legesignal*, som angiver, at det, der skal ske ikke er "rigtigt", men "som – om". Legens væsen er *fantasi*en, evnen til at danne mentale forestillinger af verden.

Legen har leg som mål - og læring som en sidegevinst. *Børn leger for at lege*, og i legen lærer de at:

- tænke kreativt og bruge fantasien
- give udtryk for følelser, ideer og tanker
- lytte til andres ideer og forslag
- sige til og fra og markere et personligt standpunkt
- turde give sig i kast med noget nyt
- løse konflikter og samarbejde
- opnå og dele stærke følelser af selvforglemmelse, overskridelse, samhørighed og fællesskab.

Eksempler:

Børnene får indgående viden og redskaber til at færdes i naturen på busturene. Deres viden er baseret på de erfaringer de gør sig, når vi tager på forskellige ture ud af huset. Børnene opnår en sikkerhed og selvstændighed. Naturen med god plads og mange nye fænomener giver mulighed for at pirre nysgerrigheden og tid til fordybelse og læring.

Legen har stor værdig og er et fundamentalt element for at barnets udvikling og læring. Det betyder, at vi har et ansvar for at skabe et trygt rum hvor legen kan være og udvikle sig. Eksempelvis lege som børnene vender tilbage til og videreudvikler på. Madlege hvor børnene laver mad og interagerer med hinanden. De laver mad sammen og bruger situationer hjemmefra og genskaber dem. De forskellige udgangspunkter giver grobund for at lege virkelige situationer og lære af hinanden. Samtidig bidrager de forskelligheder de har til fællesskabet og giver grobund for læring gennem leg.

Dannelse og børneperspektiv

I Carlsvognen vægter vi at alle børn høres og tages alvorligt i vores fælles hverdag. Vi prioriterer at medinddrage og lytte til børnenes forslag til ture ud af huset, aktiviteter mv. Vi skaber pædagogiske læringsmiljøer i et børneperspektiv hvor børnene opfordres til at bidrage til hverdagssituationer, aktiviteter og voksenstyrede forløb.

Eksempler:

Når barnet starter i vuggestue tager vi altid udgangspunkt i barnet og barnets alder. Vi tilpasser indkøringen i forhold til barnets behov og tager udgangspunkt i barnets perspektiv.

Vi arbejder med dannelse i forhold til selvhjulpethed, spise selv, lære at spise med ske/gaffel, selv drikke af glas.

I Carlsvognen ser vi dannelse som den måde vi bruger "det vi har til rådighed" både ude og inde, til hvordan børn og voksne er sammen.

Børnefællesskaber & sociale kompetencer

Mennesker har et fundamentalt behov for at høre til og være en del af et fællesskab. I Carlsvognen mener vi at social kompetence er nøglen til fællesskabet, hvor børnene har mulighed for at udfolde sig – i leg og i samarbejdet med andre. Det er i fællesskabet med andre at vi får adgang til

at give og opnå anerkendelse. Det er som medskaber af fællesskabets historie, der fortælles hver dag, at børn bliver socialt kompetente.

Vi støtter og udvikler barnets sociale kompetencer ved at børnene får rum til at lege med de andre børn og udvikle deres lege og aktiviteter. Vi mener at fokus på børnenes sociale kompetencer ruste børnene til bedre at agere i et samfund i konstant forandring.

Når børn oplever at de bliver set, hørt og anerkendt, er udviklingen af sociale kompetencer en naturlig del af hverdagen gennem leg og samvær med andre børn og voksne.

I Carlsvognen er vores mål at alle børn:

- Oplever glæden ved at være en aktiv del af et fællesskab, uden mobning og drillerier, og hvor ingen holdes udenfor fællesskabet.
- Lærer egne og andres grænser og behov at kende, og respekterer disse.
- Udvikler tolerance og respekt over for forskelligheder og andre mennesker.
- Lærer at indgå sunde venskaber og relationer med andre mennesker.
- Kan og evner at løse konflikter, med udgangspunkt i deres alder og udvikling.

Eksempler:

Under Corona er der kommet et bedre børnefællesskab på de enkelte stuer mellem børnene, da vi har arbejdet i stueopdelte zoner på legepladsen og indenfor. Børnene har et stærkere og bedre kendskab til hinanden på stuen. Børnene trives og da de er i den samme gruppe med de samme relationer gennem hele dagen.

Personalet igangsætter voksenstyret leg, så børnene bliver guidet og hjulpet i fællesskabet uden at de voksne nødvendigvis dikterer hvilken aktivitet.

Vi laver alsidige aktiviteter hvor den voksne sætter rammen, så det enkelte barn kan være deltager og blomstre i fællesskabet. På den måde kan barnet have overskud til at skabe gode og positive sociale relationer. Hvis et barn på en stue har svært ved at skabe relationer og være en del af fællesskabet, men har relationer på en af de andre stuer kan det være en sidste mulighed at barnet evt. flytter til en anden stue efter en faglig vurdering hvis de tiltag der har været iværksat ikke har haft den ønskede effekt.

Vi fremhæver de positive sider i barnet over for de andre børn, personalet opfordrer børnene til at hjælpe hinanden.

Når der i børnehaven bliver inviteret til fødselsdag, er det hele gruppen/stuen der bliver inviteret, så ingen er uden for fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

Vores grundstruktur og daglige organisering i Carlsvognen med faste rutiner ift. overgange giver ro og forudsigelighed for børnene. Dette skaber overskud til pædagogisk læring gennem hele dagen. Vi justerer parksis ift. børnegruppens dagsform og sammensætning. Eksempler er, daglige rutiner omkring selvhjulpen hed, måltidet, busture, ture med ladcykler og garderoben.

Eksempler:

Ude værkstedet: Børnene er medbestemmende i forhold til hvad de vil undersøge og afprøve. F.eks. hvis de vil snitte, hamre, save. De voksne er rollemodeller og understøtter børnenes ideer, samtidig med den voksne guider.

Vi har læringsgrupper, hvor børnene bliver inddelt i små grupper. Her er der tid til at skabe små læringsmiljøer, hvor børnene kan fordybe sig og skabe relationer i et mindre læringsmiljø med forskellige aktiviteter.

Børn i udsatte positioner

Alle børn har særlige behov og nogle børn har særlige rettigheder *evt. i stedetog nogle børn tager vi særlige hensyn til.*

Med rummelighed forstår vi i Carlsvognen, at der skal være plads til forskellighed. Dette er en ressource. Vi skal kunne rumme mange slags børn med det udgangspunkt, at alle børn er forskellige og derfor skal behandles forskelligt for at have lige muligheder. Vi vil her beskrive hvilke muligheder vi har i Carlsvognen for at inkludere børn med særlige rettigheder.

Vi har en stor legeplads, som lægger op til, at børnene leger i mindre grupper hvor det enkelte barn bliver involveret, det giver færre konflikter og større forståelse det enkelte barn og resten af børnegruppen imellem.

Vi gør meget ud af at forklare væsentlige punkter i vores daglige struktur og rutiner ved at gentage det vi gør dag efter dag. Dette skaber en altafgørende forudsigelighed for børn i udsatte positioner, det er ligeledes en nødvendighed for alle.

Vi er tydelige voksne, der guider børnene på deres vej her i Carlsvognen. Vi er konsekvente i vores pædagogik og følger op på vores guidning af børnene. På den måde får børnene tillid til os som voksne ligesom vi omvendt har tillid til børnene.

Vi prioriterer, i perioder, ekstra ressourcer for at skabe rum for det enkelte barn. Det kan være nødvendigt at ansøge Frederiksberg Kommune om tilførsel af ekstra ressourcer til et barn/stue over en kortere eller længere periode.

Bus gruppen, giver mulighed for mindre grupper og en struktur, der gør, at de velfungerende børn får et frirum og børn i udsatte positioner bliver fulgt af 2 voksne i et mindre forum.

Større chancer for succesoplevelser i mindre grupper (bussen, ture, aktiviteter i mindre grupper - sammenhænge).

Eksempler:

At sammensætte grupper der gør noget positivt for relationerne, især med fokus på udsatte børn.

Fokus på ikke at sætte børn i situationer, hvor de kan føle sig uden for fællesskabet. Vi skal sørge for at tale positivt i barnets nærvær. Når vi skal lave læringsgrupper, skal der fjernes fokus fra de

ting der kan være svære og i stedet have fokus på de ting barnet er god til. Vi arbejder med at inkludere de børn, der kan have det svært i læringsgrupperne.

Personalet skal fokusere på det der giver succeser og være opmærksomme på det der kan være svært for barnet.

Samarbejdet med forældrene skal styrkes og der skal skabes en god og konstruktiv dialog med udgangspunkt i barnets trivsel, udvikling og læring. Til møderne skal vi kan følge op på de ting der kan være svære.

På busturen kan børn der har det svært hjemme i børnehuset, blomstre ved at være dygtige og modige.

I personalegruppen taler vi med hinanden om børn der er udsatte i forhold til relevante tiltag og indsatser. Vi giver råd og inspiration og videndeler på tværs af stuerne, så vi hjælper hinanden.

Barnet der har svært ved at modtage en kollektiv besked om at det er "tid til at vaske hænder", bliver fulgt af en voksen. Den voksne viser konkret, ved at være til stede og guide, hvordan man står i kø til håndvasken på en stille og rolig måde. Den voksne hjælper barnet til at holde fokus på opgaven. Vi holder øje med barnet i situationen og støtter indtil barnet har forstået og mestrer den.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Carlsvognen ser vi forældrene som betydningsfulde medspillere i forhold til barnets trivsel og læring og har dialogen er i centrum. Forældre og medarbejdere kan have forskellige livsformer og værdier, hvilket kræver rummelighed og en professionel holdning fra medarbejdernes side til samarbejdet. Forældrene har, naturligt nok, især deres eget barn i fokus, mens medarbejderne i Carlsvognen ud over det enkelte barns behov, også forholder sig til gruppen af børn. Det er et fælles ansvar mellem forældrene og institutionens medarbejdere at samarbejdet fungerer.

Forældrene har et ansvar for at holde sig orienteret og bakke op om det arbejde der foregår i Carlsvognen i forhold til barnets og børnegruppens trivsel og læring. Det betyder bl.a. at vi har en forventning om at forældrene prioritere at deltage i Carlsvognens forældremøder og traditioner (sommerfest, lygtefest, luciaoptog, planteblomster dag).

Vi ser at familier mødes i Carlsvognen og nye venskaber og netværk mellem familierne blomstrer til gavn for både børn og forældre. Der inviteres hjem til legeaftaler og det aftales at mødes på Frederiksbergs grønne arealer i weekenderne.

I 2020 har vi grundet covid 19 været udfordret af at vi ikke, som vi plejer har kunnet invitere forældrene med til vores årlige plantedag, sommerfest og lygtefest. I stedet har vi holdt disse arrangementer for børn og medarbejdere.

Samarbejdet og dialogen om det enkelte barn finder sted i det daglige møde i forbindelse med aflevering og afhentning. Ved aftalte forældresamtaler hvor vi vejleder, drøfter indsatser og fokuspunkter i hjemmet og i institutionen der skal styrke barnets trivsel og læring i den kommende periode.

Eksempler:

Et barn med sproglige udfordringer. Vi mødes med forældrene og sammen aftaler vi hvilke opmærksomhedspunkter og indsatser forældrene arbejder med hjemme samt hvilke indsatser vi arbejder med i Carlsvognen. Det kan eksempelvis være at spille spil, lege med rim og remser. Dette samarbejde foregår ofte også sammen med den Talehøre konsulent fra PPR (pædagogiske psykologisk rådgivning) der er tilknyttet Carlsvognen.

Overgange fra vuggestue til børnehaven og til børnehaveklassen

Når et barn skal videre fra vuggestue til børnehaven, er vores fokus at overgangen bliver så nem som mulig. Personalet i vuggestuen koordinere med den stue barnet skal starte på i Børnehaven og arrangerer besøg med barnet. Som regel er det de ældste vuggestuebørn der sammen med en voksen går på jævnlige besøg i Børnehaven. Vi sørger også for at barnet bliver introduceret til de faste voksne i børnehaven, på f.eks. legepladsen så barnet bliver mere tryk ved de voksne.

Hvis det er muligt eller der er behov, holdes der en overleveringssamtale hvor en pædagog fra vuggestuen, en pædagog fra børnehaven og forældrene deltager. Her tales der om opstart i børnehaven, eventuelle opmærksomhedspunkter og andre informationer. Til mødet forventningsafstemmer barnets forældre og børnehavens medarbejder den kommende børnehavestart.

Når vi rykker børn fra vuggestue til børnehaven, kigger vi på de relationer det enkelte barn har. Hvis det er muligt, sørger vi for at de kommer på samme stue så der er kendte relationer i børnehaven.

Vi arbejder aktivt med selvhjulpenhed, så vi kan gøre barnet klar til f.eks. børnehaven eller skole. Vi har fokus på at barnet selv skal kunne mestre toiletbesøg selv, vente på tur, lytte og forstå en fællesbesked.

Vi samler alle de kommende skolestartere i en storegruppe en gang om ugen. I 2020/ 21 har de 3 børnehavestuer arbejdet med de kommende skolestartere stuevis.

I storegruppen arbejdes der med projekter der henvender sig til aldersgruppen. Aldersvarende projekter, de får tid og mulighed for at fordybe sig, de skal øve sig i at koncentrere sig og være modige. Vi har fokus på "barnets stemme". Barnet skal høres, forstås og ses. Vi skal klæde barnet på til den kommende skolestart. Barnet skal bl.a. kunne skrive deres eget navn, tegne og vide hvad det vil sige at være en god kammerat. I 2020/ 21 har de 3 børnehavestuer arbejdet med de kommende skolestartere stuevis.

I foråret inviteres storegruppen til et besøg på vores distriktsskole, der er Ny Hollænder skolen. Her besøger vi en af de nuværende børnehaveklasser. Da Carlsvognen har tradition for at mange af institutionens børn skal gå på Ny Hollænder skolen er besøget i børnehaveklassen altid en god oplevelse for børnene med et gensyn af tidligere børnehavevenner.

Vi afholder et forældremøde i efteråret for forældrene til børnene der skal starte i skole. Her tales der bl.a. om hvad det vil sige at være skoleparat. Vi har fokus på selvhjulpenhed og barnets sociale

relationer i en hjemme kontekst. Vi tager udgangspunkt i materiale om overgang fra Frederiksberg Kommune.

I 2020 har vi afholdt en virtuelt forældremøde for forældrene til de kommende skolestartere.

Inddragelse af lokalsamfundet

Carlsvognen har tilknyttet en minibus med plads til max.17 personer. Bussen kører 4 dage ugentligt ud i naturen med 14 børnehavebørn og 2 voksne (en pædagog og en medhjælper), i tidsrummet ca. kl. 9.30 til senest kl.15.00.

Vi har mange års erfaring i at køre ud i naturen, vi kender mange gode og spændende steder med masser af muligheder for fysisk udfoldelse og for at lære børnene om naturen.

Vi er så heldige at vi har Søndermarken og Frederiksberg Have så tæt på, at både vuggestuen og børnehaven kan gå på tur. Her kan vi bl.a. se ind til elefanterne i Zoo, kigge på en masse fugle og løbe på de store grønne arealer.

Vi bruger også de nærliggende legepladser, hvor børnene har mulighed for at lege og der er mulighed for at møde børn fra andre institutioner.

Der er også mulighed for at cykle ture ud af huset. Vi har tre ladcykler, som vi flittigt bruger til ture, især i sommerhalvåret. De giver frihed, så vi kan cykle rundt i nærområdet. Bl.a. cykler vi til legepladser, der ligger for langt væk til at vi kan gå med børnene.

En fredag eftermiddag i maj måned når frosten er gået af jorden invitere vi børn, bedsteforældre og forældre til plantebloomsterdag på vores legeplads. Denne dag kommer bedsteforældre/forældre med en udendørs blomst under armen. Carlsvognen sørger for jord, plantekrukker og så hjælper børn og forældre/bedsteforældre hinanden med at plante alle de fine planter i plantekasser og krukker rundt om på legepladsen. Det har vi ikke kunnet gøre i 2020 grundet covid 19 situationen derfor blev det i stedet børn og personale der sammen plantede de blomster som børnene havde taget med.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Carlsvognen har vi arbejdet og arbejder fortsat med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø. I perioden fra 2017 til slut 2019 har villaen der huser produktionskøkken og de tre børnehavegrupper gennemgået en tiltrængt renovering med bl.a. støj dæmpende lofter i grupperum

Vi er opmærksomme på hvordan vi kan indrette stuerne med "rum i rummet" ved hjælp af reoler mv. som rumdelere, som skaber muligheder for at børnene kan lege og fordybe sig i leg i mindre grupper. På stuerne har vi sat rammer op med fotos og plakater samt billeder og lign. børnene selv har lavet. Vi er opmærksomme på når vi indkøber plakater at de inviterer til at der er mange små detaljer børn og voksne kan gå på opdagelse i.

I Carlsvognen arbejder vi med, hvordan vi organiserer os i garderoberne ift. en børnekultur hvor vi hjælper hinanden så garderoben bliver et læringsrum.

Vores legeplads er en stor og fantastisk naturlegeplads med mange muligheder og rig på gamle træer. Vi har udarbejdet en overordnet helhedsplan for legepladsen, så vi hele tiden er opmærksomme på hvordan børnene bruger legepladsen ift. børnegruppens sammensætning og hvordan den skaber rum for fordybelse, rum til bevægelse samt mangfoldige lege og lærings miljøer året rundt. Vi har et legepladsudvalg der er ansvarlige for at vi holder den langsigtede plan ift. investeringer. Det betyder også at vores legeplads ikke er færdigindrettet. Vi har hele tiden ønsker og projekter for at forbedre legepladsen som et vigtigt og prioriteret læringsrum.

I Carlsvognen bruger vi vores dejlige legeplads året rundt og ser den som et af de vigtigste læringsrum i institutionen. Legepladsens indretning og muligheder stimulerer til nysgerrighed, udfoldelse og fordybelse året rundt.

De 6 læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring indenfor og på tværs af de seks læreplanstemaer.

I det efterfølgende vil vi komme med eksempler på hvordan vi i Carlsvognen arbejder med målene for hvert læreplanstema. Vi vil bruge overordnede eksempler. Vi har valgt at opdele de seks læreplanstemaer, men i Carlsvognen arbejder vi på en måde der i praksis betyder at læreplanstemaerne overlapper hinanden.

Læreplanstemaerne tager udgangspunkt i vores pædagogiske grundlag, der er beskrevet tidligere.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskabet. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I Carlsvognen handler Barnets alsidige personlige udvikling om dannelse og livsduelighed. For os er dannelse den proces barnet gennemgår, for at blive et helt menneske. De erfaringer og færdigheder barnet tilegner sig for at mestre livets udfordringer på godt og ondt.

Vi har fokus på, hvordan børnene udvikler sig følelsesmæssigt og opbygger deres identitet som mennesker.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øge indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer med andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Mennesker har et fundamentalt behov for at høre til og være en del af et fællesskab. I Carlsvognen mener vi at social kompetence er nøglen til fællesskabet, hvor børnene har mulighed for at udfolde sig – i leg og i samarbejdet med andre. Det er i fællesskabet med andre at vi får adgang til at give og opnå anerkendelse. Det er som medskabere af fællesskabets historie, der fortælles hver dag, at børn bliver socialt kompetente. Vi har fokus på hvordan vi styrker børnene i at tilegne sig og mestre deltagelseskompetencen ift. at indgår i forskellige fællesskaber.

Vi støtter og udvikler barnets sociale kompetencer ved at børnene får rum til at lege med de andre børn og udvikle deres lege og aktiviteter. Vi mener at fokus på børnenes sociale kompetencer ruste børnene til bedre at agere i et samfund i konstant forandring.

Når børn oplever at de bliver set, hørt og anerkendt, er udviklingen af sociale kompetencer en naturlig del af hverdagen gennem leg og samvær med andre børn og voksne.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskab med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov, og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Sproglige færdigheder er en vigtig kompetence at besidde – som indgangsvinkel til verden. Sproget er en mulighed for at høste viden og erfaringer. Sproget skaber kontakt, og evnerne til at bruge nuancerne i sproget fremmer forståelsen af og fra andre.

Sproget er en forudsætning for løsninger af problemer og konflikter. Fællesskabet afhænger af børnenes evner til at sige til og fra, og om børnene har sproglige forudsætninger for at udtrykke og sætte ord på hvad de mener, føler og tænker på en social acceptabel måde, og dermed blive forstået af både børn og voksne.

Krop sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop,

herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vi ved, på baggrund af forskning, at fysisk aktivitet i hverdagen er med til at styrke børnenes motorik, koncentrationsevne, indlæring og er grundlaget for fysisk og psykisk sundhed og helbred. Når vi i Carlsvognen bringer bevægelse og fysisk aktivitet ind som en naturlig del af børns hverdag, fremmer vi bevægelsesglæden og hjælper børnene til at træffe sunde valg, også senere i livet.

Det at bruge legepladsen og tager på ture med bussen året rundt og vi er fysisk aktive sammen med børnene.

Natur, udeliv og Science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analyseområder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammen hænge, herunder begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Naturen byder på mange dejlige oplevelser, der stimulerer og udvikler sanser, fantasi og motorik hos barnet. I Carlsvognen vil vi gerne udvikle børnenes glæde, forståelse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

I Carlsvognen har vi en dejlig stor legeplads med krat, store træer og med mange små kroge. Vi går på opdagelse med insektglas og samler krible- krable dyr. Vi vender træstykker og ser hvad der lever under barken. Vi har gamle nøddetræer, frugttræer og bærbuske som vi høster og laver æblegrød og saft af i sæsonen.

Vi er som voksne gode rollemodeller for børnene i forhold til at udforske og erhverve viden om dyr

og planter, samt ansvarlighed for vore fælles natur. Vi har plantekasser, krukker og baljer stående rundt om på legepladsen, her planter og sår vi krydderurter og blomster. Sammen med børnene vander og passer vi godt på planterne – og prøver at dufte og smage.

Vi har tilknyttet en minibuss til børnehaven – bussen giver mulighed for at vi nemt kan komme ud til skov og vand. Vi bruger flittigt de mange offentlige naturpladser rundt om i en radius af Frederiksberg – ligeledes gør vi flittigt brug af Naturcenteret på Vestamager og Grevemosehus som Frederiksberg Kommune er medejer af. Personalet der kører fast på bussen, har oparbejdet en viden om hvor det er godt at køre hen afhængigt af vejr og vind og planlagte aktiviteter.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Kultur er et udtryk for menneskets forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det anderledes, vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder.

I Carlsvognen mener vi at børnene udfoldes til hele, nysgerrige og tolerante mennesker i mødet med andre udtryksformer – både kunstnerisk, kulturelt, ved at stifte bekendtskab med andre måder at leve på og andre værdier.